

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . . 12 korona
Fél évre . . . . . 6 korona
Negyed évre . . . . 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI KAP.

Felolvas szerkesztő: OBIÁT KÁROLY. * Szerkesztő: Dr. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Zardankó-u. 7.

Telefon-szám: 174. Kéziratokat nem adunk vissza.

Nem az én személgemhez

fűződik a siker, mondotta a főispán a közgyűlés után, hanem a kor-szellem juttatta diadalra a demokratikus eszméket.

Fontosnak tartom nyilvánosságra hozni és megörökíteni a nem a nyilvánosságnak szánt nyilatkozatot, mert bizonyosága annak, hogy a főispán személye a most lezajlott történelmi fontosságú politikai mérkőzés fölött áll.

Biztosítéka annak, hogy a diadalt nem fogja megtorlás követni és a legyőzötteknek nincs okuk üldözéstől tartani.

Az új élet a munka és szeretet jegyében született. A nagyszerű munkaprogram megvalósítása le fogja dönteni a politikai pártok elválasztó falait és a kölcsönös megértés mindnyájunkat egyesíteni fog.

Senki sem lehet annyira elfogult, hogy ellenkező politikai elvei miatt ne akarjon résztvenni abban a nagy munkában, mely a hatalmas vármegye kulturális és gazdasági felállítását célozza.

Senki sem lehet annyira elvakult, hogy a diadalmaskodó demokratikus eszmék gyakorlati megvalósításának megakadályozására vállalkozzék.

Szentül hiszem, hogy új élet kezdődik Bácskában, hogy a politikai hatalmaskodás, mely a vármegye természetes fejlődését eddig megakadályozta, meg fog szűnni, hogy mindannyian válva fogunk dolgozni és küzdeni a nyíltan vagy titokban vallott közös célért, hogy szülkebb hazánkat, Bácsországot az első helyre juttassuk. A célok megvalósítása fokozott munkát és összefogást igényel, kicsinyes szempontok senkit sem tarthatnak vissza attól, hogy a nagy munkából köteles részét ki ne vegye.

Nem a jelen dicsőségeről, nem személyhez fűződő diadalokról, hanem a jövő fejlődés megalapozásáról van szó, mely munka alól magát senki el nem vonhatja a nélkül, hogy örökre meg ne bolyegették.

A vármegye közgyűlése.

Bácsmegeye bizalmat szavazott a kormánynak.

Már hetek óta éreztük a vihart, mely a vármegyei közgyűlésen teljes erővel tört ki és letörte a még rövid idővel ezelőtt szilárdan álló bácsmegeyei munkapártot. A demokratikus kus fejlődés és a maradi hatalombitorlás elkeseredett küzdelme folyt le a közgyűlésen.

A munkapárti tábor vezére, Vojnits István báró már vasárnap Zomborba érkezett, hogy a szervezés munkáját személyesen vezesse. A kiszivárgó hírek szerint a munkapárt biztosra vette, hogy sikertülni fog a főispánt még a közgyűlés előtt megbuktatni és ezért az alaptalan támadások egész sorát intézték a főispán személye ellen. Hogy mennyire naiv és hatástalan volt ez a méltatlan harozmodor, az kitűnik Lovász Márton nyilatkozatából, aki a közgyűlésen kijelentette: „Mi odafenn és a kormány rendületlenül ott állunk Baloghy mellett.”

A főispánt és a kormányt támogató pártok nyugodt fölényvel néztek a nagy erőmérkőzés elé, olyannyira, hogy a főispán nemcsak eltűrte, hogy a tisztviselők ellene korteskedjenek, hanem gálánsul kijelentette, hogy a tisztviselők vele ellenkező politikai meggyőződését tiszteletben tartja.

A mozgalmas élet már a közgyűlés előestéjén kezdődött és nem tartom érdektelennek feljegyezni, hogy a munkapárti rendezők az állomáson minden kocsit lefoglaltak az érkező hívek részére. Ez egyszer azonban a gyalogosan botorkálók megelőzték a kocsin járókat. A mindvégig hangos éjszakának sok érdekes epizódja volt, melyre most nem terjeszkedhetem ki.

▲ közgyűlés napján kora reggel a fogatok és gyalogosok egész tömege igyekezett a vármegye házára.

A nagyteremben a közgyűlés megnyitása előtt izgatott csoportok verődtek össze és hangosan tárgyalták az eshetőségeket.

Mind a két párt hangulata bizakodó volt. Nagynehezen keresztül furtam magam a tömegen és miután sikertülni elhelyezkedtem, a vezéreket vettem szemügyre. Vojnits István báró, a munkapártiak vezére a főispáni szék mögött foglalt helyet, ott keresték fel időnkint a bizalmi emberek, már a közgyűlés megnyitása előtt is rendkívül ideges, izgatott hangulatban volt. Szemző István és Szemző Gyula nyug. főispánok a főispántól jobbra, a Fernbachok és Lelbach László balra foglaltak helyet. Szemző Gyula mosolyogva tárgyalt a körülötte állókkal és derűs hangulatából inkább jóízű tréfára, mint nagy horderejű politikai mérkőzésre lehetett volna következtetni.

Kilencz óra után néhány percczel zúgó taps és éljenzés közt megnyitja a közgyűlést dr. Baloghy Ernő főispán és 15 percze felfüggeszti az ülést, hogy bevárják a még be nem érkezett vonatokat.

A szorongásig megtelt teremben már tetőpontra hágott az izgalom, mikor a főispán újra megjelenik. Mikor a zúgó éljenzés elcsendesül, hozzá fog nagyszabású elnöki megnyitó beszédéhez. Megfeszített munkával fogott feladatának megoldásához és sub specie aeternitatis kíván dolgozni. Mindenütt, ahol megjelent, megértették és eddigi munkája közben meggyőződött, hogy érdemes a néppel foglalkozni és a népért élni. A tudóvész elleni küzdelemben nem remélt eredményeket ért el és meggyőződése, hogy a nagystilű vállalkozás sikerülni fog. A jegyzői nyugdíj jelenleg érthetetlen anomália, melyet feltétlenül rendezni kell. Fontos feladatot képez a megyei szegényügy rendezése. A

községek pénztárában mintegy másfél millió korona fekszik ezen célra. Ezen tőkét gyümölcsöztetni kell és legezszzerűbb volna menházakak felállítani. Feltétlenül szükséges, hogy Zomborban vegyiskisérleti állomás létesítsék. Bebizonyította, hogy van szociális érzéke, bár rövid működése alatt még nem sokat tehetett. Programja megvalósításánál szeretetteljes megértésre, de célzatos gyanúsításokra is talált. A gyanúsítások mellett vasakarattal fog elhaladni. Az ellene emelt alaptalan vádakra kijelenti, hogy soha kicsinyes párt-szemponatok nem vezették, előtte a más meggyőződése szent és sérthetetlen és lélekfulladásra sohasem lesz kapható. De megkívánja, hogy felfogását és a vele egyformán gondolkodók felfogását szintén tiszteletben tartsák. Elkölési alapon áll és magát lefegyverezni nem hagyja. Zugó éljenzés és perczelég tartó taps követte a főispán beszédét.

A főispáni megnyitó után dr. Szabovlyevits Dusán felolvassa az alispáni jelentést

Az alispáni jelentés után megtörténik az első összecsapás.

Szemző Gyula jelentkezik szólásra. A Szekealy támogatást csendben kívánta nyújtani, de az ellenpárt támadása kényszerítte a felszólalásra. Csak addig kíván résztvenni a politikában, amíg keresztülviszi, hogy a főispán akaratát érvényesíthesse. Azt óhajtja, hogy a főispáni székben ne egy báb, hanem valóságos főispán üljön. Biztosíthatok mindenkit, hogy a főispáni székben egész ember fog ülni. (Éljenzés és taps.) A munkapárt egy támadó cikkben azt íratta, hogy a vármegyét a régi kézről az új kézre akarják játszani. A főispán sokkal jobban szereti a vármegyét, hogysem valaki kezére akarná játszani. A presszióra vonatkozólag megjegyzi, hogy jelen volt mikor a töbörök közül egy nem helyezte kilitátsba támogatását, mert az alispánnal ellenkező politikát nem óhajt üzni. Presszionált a munkapárt dr. Purgly Sándor volt főispán, a kinek személye iránt tisztelettel adózik, az ellenzékiekkel szemben nem alkalmazott egyenlő mértéket és Fehér Lőrincz volt polgármestert kenyerétől kiméltlenül megfosztotta. (Nagy zaj.) Azok, akiknek háta mögött ilyen dolgok egész sora van, ne prédikáljanak morált, hanem örüljenek ha békén hagyják őket. Reméli, hogy a főispán figyelmen kívül fogja hagyni a támadásokat.

Baloghy főispán: A főbírónak, az idézett kijelentés után azt mondotta, hogy épp úgy fogja szeretni és támogatni, mint azelőtt. Megölelte a főbírórt és együtt ebédelt vele. Így néz ki az ő pressziója. (Éljenzés.)

Vojnits István báró: Szemző Gyula felszólalása nem helyénvaló, mert nincs összefüggésben az alispáni jelentéssel. A felhozott vádak elől kitér azzal, hogy azt magánügynek minősíti. (Perczelég tartó zaj.) A szónok szavát nem hallani. Baloghy főispán erőlyes szavakkal csendet teremt

és kéri, hogy hallgassák meg nyugodtan a szónokot.) Loyálisan tudomásul veszi a főispán azon kijelentését, hogy pressziót nem gyakorol, és kéri, hogy a tisztviselőknek se engedje meg, hogy pressziót gyakoroljanak.

Dr. Purgly Sándor személyes kérdésben kér szót és tiltakozik az ellen, hogy őt „báb“-nak nevezzék.

Lovász Márton: Vojnits István báró azon szavaira reflektál, hogy a tisztviselőnek ne gyakoroljanak pressziót. Hiszen éppen ők küzdenek évek óta a presszió ellen. De ne legyen a dolog egyoldalú és ne engedjék meg azt sem, hogy a tisztviselő a mostani ellenzék javára terrorizáljon. A terrort a mostani ellenzék fejti ki és erre vonatkozólag az adatok egész tömege jutott hozzá, hogy egyesek nem meglévő hatalmukkal, hanem a jövő hatalmával és megtorlással fenyegetőznek. Jaj azoknak, mondják, ha majd ismét hatalomra kerülnek.

Scultéy Ferencz: A vádat, hogy a vármegyei tisztviselők alantasaikat terrorizálják, visszautasítja. (Nagy zaj. Le vele! kiáltások.)

Lovász Márton: Amit mondott, nem általánosságban minden tisztviselőre vonatkozott. Egyébként az adatokat legközelebb az alispán rendelkezésére fogja bocsátani.

Leibach László: Kimutatja, hogy báró Vojnits azon állítása, hogy Szemző Gyula felszólalása nincs összetüggésben az alispáni jelentéssel, jogi tévedés, mert az alispán a közügyek állapotáról tesz jelentést és közügy az a támadás is, mely a megyét olyannak tünteti föl, amely csak úgy képzeltető el, hogy mindig valakinek a kezén van. Egyébként a báró úr könyvével teszi a maga helyzetét, mert a támadásokat magánüggő degradálja.

Rosenberg Mátyas: Elmondja, hogy 1914 ben történt, egy ízben a főispánhoz akart menni valami jelentétkelen ügyben, amikor Vojnits báró azt mondotta neki, hogy miért megy a főispánhoz, mikor tudja, hogy ő hol lakik. Nem méltó egy ilyen nagy meggyezés, hogy főispánja vezetés alatt álljon. Kéri, hogy adja vissza a vármegyét.

Felszólalnak még személyes kérdésben Szemző Gyula és Vojnits István báró.

A bizalmi indítvány.

Baloghy Ernő főispán indítványozza, hogy a tárgysorozat 12. pontját vegyék tárgyalás alá, mellyel kapcsolatosan az állandó választmány megelőzőleg már határozatot hozott. Felolvassák az új kormány kinevezésére vonatkozó királyi leiratot és az állandó választmány által elfogadott határozatot, mely szerint a közgyűlés üdvözli a kormányt és közérdekű tevékenységében támogatni fogja.

Szemző István szólal fel először, kifejtji, hogy a javaslat nem elégíti ki, mert kell, hogy a törvényhatósági bizottság teljes bizalmát juttassa a kormánynak, melynek maga a király adott utasítást. Magyarországon új átalakulás előtt áll, a 67-es és 48-as pártok egyként átérezték a

korszellemet és támogatják a kormányt. A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Bács Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága dr. Wekerle Sándor miniszterelnök Urat és kormányát a legnagyobb tisztelettel üdvözli, teljes bizalommal várja a kormány működésének eredményeit, a kormányt odaadó, lelkes támogatásáról biztosítja, mert átérzi azon történelmi jelentőségű feladatokat, melyeknek megoldására vállalkozott és mert meg van győződve arról, hogy Öfelsége a király által megjelölt irányban, a korszellemmel megfelelően, nemzeti életünk megerősítésével közmegegyezésre fogja megoldani a demokratikus alapon nyugvó választói jogot és ezzel továbbá gazdasági, pénzügyi, kulturális és népjóléti programjával szeretett Magyar Hazánkra néve egy új, boldog béke korszak alapjait veti meg.“

Lovász Márton jelentkezik először szólásra és gyönyörű logikájú beszédében párhuzamot von a két javaslat között. Az állandó választmány javaslata — úgy mond — száraz, aktaszerű elintézés, mintha a többség olyan kérdést előtt állana, mely elől nem tud kitérni, nem őszinte. Ha a többség nem ért egyet a kormánnyal, mondja meg nyíltan. Restelne, ha Bács-megye közgyűlése ezt a kertelő javaslatot fogadná el.

Ezzel szemben Szemző István javaslatának két előnye van. Az első az, hogy a javaslat nyílt és őszinte állásfoglalás, a másik az, hogy megérti a korszellemet. Az, hogy Öfelsége maga mutatta meg az utat, melyen az új választójogot kell megalkotni, azt jelenti, hogy itt az alkalom arra, hogy a király és a nemzet között az összhang létrejöhön. Ha az állandó választmány nem akarja megérteni a korszellemet, akkor a korszellemet sem fog tudomásul venni az állandó választmányról, hanem át fog gázolni az akadályul keresztbe fektetett szalmaszálon.

Foglalkozik a támadással, melyet a közelmúltban Baloghy főispán ellen intéztek. Biztosítja azokat, akik a támadás mögött állnak, hogy ez teljesen hatástalan marad. Odafenn a képviselőház és kormány rendületlenül ott áll Baloghy mellett, mert meggyőződésük, hogy az ő működésében a legcsekélyebb hibát sem találhatni. Nem fogadja el az állandó választmány javaslatát és kéri, hogy Szemző István javaslatát fogadják el. (Leikes éljenzés és taps.)

Dr. Deák Béla munkapárti képviselő az állandó választmány javaslatát fogadja el és állandó közbeszólások mellett azt bizonyítja, hogy a munkapárt is hiva a választójog bizonyos fokú kiterjesztésének, de a kérdés megoldására a mostani időt nem tartja célszerűnek.

Leibach László reflektál dr. Deák felszólalására és kijelenti, hogy a választójog kérdésének megoldása igenis időszerű, mert ha a munkapárttól várják a szavazati jog kiterjesztését, úgy arra örökre várhatnak. (Helyeslés.)

Dr. Récsy Ede hosszas felszólá-

lását a már türelmetlenkedő bizottsági tagok állandóan félbeszakítják. Beszéde végén célzást tett Leibach Lászlóra, a ki nemrég még a munkapárthoz tartozott és azt személyes okokból hagyta el.

Leibach László: személyes kérdésben szólal fel és elmondja, hogy az 1910-iki választások idején a verbázi kerületben egy képviselőjelölt mellett az általános választójoggal korteskedett. Ezt a jelöltet, a ki Vojnits István báró volt, akkor azért választották meg, mert az általános választójog híve volt. Kérde ki volt kettőjük közül az, a ki az elveit megvalósította. (Nagy mozgás.)

Névszerinti szavazás.

Baloghy Ernő főispán bezárja a vitát és miután Fernbach Károly bizottsági tag száz tag aláírásával névszerinti szavazást kér, a névszerinti szavazást elrendeli. Délután egy órakerítést és szavazást és a főispán tomboló lelkesedése és ujjongó éjzenése közben hirdeti ki az eredményt:

Az állandó választmány javaslatára 158-an szavaztak, Szczemzö István javaslatára 220-an szavaztak.

A nagyterem néhány perc alatt kiürül. Az utolsók közt távozik Vojnits István báró, néhány híve veszi körül, valamit halakban magyaráz, szavát nem értem, elhalad mellettem és lassan elgondolkozva indul lefelé a lépcsőn.

A közgyűlés második napja.

Október 25-én intézték el a tárgysorozat többi pontját. A szürke, egyhangú közgyűlésen semmi sem emlékeztet az előző napi nagy viharra. A közgyűlésen alig néhány bizottsági tag vett részt és komolyabb vita nem igen fejlődött ki. A tárgysorozat pontjai közül feljegyzésre méltó a D. M. K. E. Zomborban létesítendő kulturpalotájának az ügye. A belügyminiszter az előző közgyűlés ezen kérdésben hozott határozatát feloldotta és a közgyűlést újabb határozathozatalra utasította. Az állandó választmányi javaslatra 50.000 koronát kíván biztosítani a D. M. K. E.-nek 1922-ig a létesítendő kulturpalota céljára.

Dr. Zgama Károly kanonok plébános szólal fel és paptársai nevében azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a D. M. K. E. a vallásos és hazafias nevelést biztosítani tudja-e. Éppen azért óhajtja, hogy a megállapodás alkalmával biztosítékként vétessék fel azon kikötés, hogy a növendékek vallásos kötelességeiket gyakorolják. A főispán felszólalása után az indítványt elfogadják.

Dr. Szabovlyevits Dusán főjegyző, midőn működési pótlékának megállapítása kerül tárgyalás alá, kijelenti, hogy miután felegyelt indítottak ellene, a jutalmat nem fogadhatja el.

Dr. Balogh Ernő főispán az állandó

választmány javaslatát elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek, mert a megindított felegyelmi vizsgálat a kérdés elintézését nem befolyásolja.

Szabovlyevits Dusán dr. ismételt felszólalás hangsúlyozza, hogy miután hanyagsággal vádolják, munkásságáért jutalmat nem fogad el.

Többek felszólalása után a közgyűlés az állandó választmány határozatát elfogadja és a működés pótlékot megszavazza.

Megemlítendő még, hogy a közgyűlés hadiárva, özvegyek és rokkantak javára 5000 koronát szavazott meg.

A felegyelt megelőző vizsgálat a vármegye alispánja és főjegyzője ellen.

Az október hó 24-én megtartott közgyűlésen a főispán bejelentette, hogy a belügyminisztériumtól a következő tartalmu leirat érkezett:

124:78/17.

A vármegye alispánjának és főjegyzőjének legfelsőbb helyre tervezett feliratok elintézése körül elkövetett mulasztása.

A vármegye törv. hat. bizottsága 1916. évi december 7-én tartott közgyűlésében 1252. és 1253. szám alatt hozott határozataival kimondotta, hogy megdicsőült királyunk elhunyna felett érzett részvétnék, illetőleg trónralépő felséges utódja iránti alátvalói hódolatának legfelső helyre elterjesztendő feliratokkal ad kifejezést. E határozatok végrehajtásával a közgyűlés a vármegye alispánját bízta meg.

Nagy meglepetéssel szereztem tudomást arról, hogy a részvétfelirat egyáltalában nem, a hódoló felirat pedig csak 1917. évi aug. hó 17-én, tehát csaknem háromnegyed évi késedelemmel terjesztett fel.

Nyilvánvaló, hogy az alispán, a ki a törvény értelmében köteles a közgyűlés határozatainak végrehajtására, a kit a közgyűlés az adott esetben ezzel külön is megbízott, nem tett eleget hivatali kötelességének, mert egyáltalában nem gondoskodott arról, hogy a feliratok rendeltetési helyükre jussanak. A vármegye főjegyzője pedig, — a ki a kérdéses ügyek előadója volt s a ki a szervezési szabályrendelet szerint a segédhivatalok feletti felügyeletet is gyakorolni köteles, szintén nem intézkedett a feliratok továbbítása iránt.

Az alispán és a főjegyző vétkes mulasztása következtében állott elő az a sajnálatos eset, hogy a vármegye közönsége nem jutott abba a helyzetbe, hogy méltó módon róhassa le kegyeletét megdicsőült királyunk elhunyna alkalmából és hogy hódolatát, az ősi hagyományok-

hoz híven, jelenleg dicsőségesen uralkodó királyunk Őfelségéhez megfelelő időben eljuttathassa.

E két tisztviselő hanyag és gondatlan eljárása, a mely akkor sem lenne menthető, ha más úgyról volna szó, az adott esetben annál súlyosabb beszámítás alá esik, mivel megdöbbentő mulasztásukban egyfelől a legmagasabb hely iránt való köteles tiszteletet, másfelől a vármegye akaratnyilvánítása iránti kötelesség megsértése jelentkezik.

A vármegye közigazgatásának vezetésére hivatott tisztviselőknek ez a megbízhatatlanságra valló példátlan kötelességsértése nem maradhat megtorlás nélkül.

Ennélfogva Skultéty Ferenc alispán és dr. Szabovlyevits Dusán vármegyei főjegyző ellen a felegyelt megelőző vizsgálatot az 1886:XXIII. t.c. 2. szakaszának c) pontja alapján a közigazgatási bizottsághoz intézett leirattal elrendeltem.

Erről a vármegye közönségét tudomás végett értesitem.

Budapest, 1917. október 16-án.

A miniszter helyett:

Dr. Palugyay s. k.,
államtitkár.

A leirat tartalmához semmi hozzáfűzni valónk nincs és állásfoglalásunkkal sem védeni, sem vádolni nem kívánunk. A megejtendő vizsgálat lesz hivatva az ügyet tisztázní és igazságot szolgáltatni. De szembe kell helyezkednünk azokkal, a kik a miniszteri leiratot lekicsinyelni és a hivatalos mulasztást — ha ez megtörtént — bagatellizálni kívánják. Hivatali kötelesség csak egyféle van és annak szándékos vagy gondatlan elmulasztása csak egyféle eredményt vonhat maga után, bármilyen ügyre vonatkozik. A tények pártatlan megállapítása és az eset szigorú, de pártatlan elbírálása közóhaj, melyet senki sem fog politikai üldözésnek tekinteni.

A hetedik hadikölesön.

Nagy szövetségségiink, Németország hetedik hadikölesőnének a sikerén bosszankodik most minden ententebeli ellenségünk, mint a német teherbírás és a rendületlen német győzelmi akarat bámulatos újabb bizonyítékán. Csaknem e sorokkal egyidejűleg a *hetedik magyar hadikölesőre* való felhívás is megjelenik s általa adva van az alkalom, hogy mi is a németekhez hasonló példával igazoljuk változatlan régi mivoltunkat, valamint annak bebizonyítására azt is, hogy miután ellenségeink rákényszerítettek, anyagi erőnkön és a nemzet áldozatkészségén továbbra sem fog mulni hadseregünk zavartalan ellátása és hogy

A világ legdrágább, de egyszérszemig legolcsóbb szívarkahüvelye:

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”

Vigyázat! Utánzatok vannak forgalomban!

Sodorni való papír ára 30 fillér.

igaz ügyünk védelmére ma éppen olyan szilárd az elszántságunk, mint volt e reánk erőszakolt háborúnak akár a legelején.

Nincs benne semmi kétség, hogy a magyar nemzet erre a felhívásra is ugyanazon egyértelműséggel és lelkesedéssel fog felelni, mint aminővel már eddig hatszor ejtette csodálatba a világot s ingatta meg ellenségeinkben a mi győngeségünkre és a maguk végső győzelmére alapított számításait. Ellenkezőleg, valamennyi számításba jöhető körülmény szinte kezkesedik arról, hogy a ránk való ez újabb appellálásnak minden előzőnél is még nagyobb lesz a sikere. Hiszen a legutolsó hadikölosön óta minden téren, hadieredményekben éppúgy, mint a háború súlyos gazdasági következményeinek leírásában még a réginél is lenyűgözőbben kerekedtünk ellenségeink fölébe. Ez a fölüeny tudat s a végső diadalnak belőle ígérkező bizonyúsága új lelkesedésre és sokkal fokozottabb áldozatkészségre kell hogy serkentesse edes mindnyájunkat.

Annnyal is inkább, mert hisz látnivaló, hogy ellenségeink belső meghasonlása éppen most vivja legelkeseredettebb túsáját. A folytonos kudarc, mely valóságos üldözi fegyvereiket s az emésztő inség, mely frontjaik mögött az egységet már régen megbontotta, versenyre kelve fokozza a békevágyat és sokszorozza meg azoknak a tömegét, a kik a céllalanná vált vérontásnak véget akarnak vetni. Semmi képtelenség nincsen tehát abban a föltevésben, hogy ha a németeké után a mi hadikölosünk sikeréből is ugyanarról a rendületlen elszántságról győződnék meg ellenségeink, mint aminővel rettenhetetlen csatavonalainkon ismerkedtek meg, hogy akkor a győzelmű kilátástalanság ellenségeink között véglegesen a béke híveit segíti túlsulyra.

Legyen így, vagy úgy, de egy bizonyos. Az, hogy ennek a hadikölosnek az eredménye mindenképpen döntő. Ezt vessük mélyen a lelkünkbe valamennyien, nehogy a döntés jellegét magatartásunk egyetlen pillanatra is bizonytalanná tehesse.

VÁROSI ÜGYEK.

□ **Hirdetmény.** Közhírré teszmem hogy mindazok, a kik buza, árpa és zab bevásárlására vásárlási igazolványt váltottak, de a szükséges buzát, árpát, zabot megvenni nem tudták, eme vásárlási igazolványokat legkésőbb november hó 1-ig dr. Popovits Szilárd tb. főjegyzőnek szolgáltatassák be, a mikor is részükre az igazolványon feltüntetett mennyiséget az átveteli bizottságok után fogjuk rendelkezésükre bocsátani. Miatán a vásárlási igazolvány tulajdonosa az igazolványon kitüntetett egész buza-, árpa-, zabmennyiséget volt köteles a termelőtől megvenni, ha esetleg a vásárlási igazolványon feltüntetett összegnél kevesebbet vásárolt, az igazolvány egyidejű beszolgáltatása mellett ezt

azonnal, de legkésőbb 1917. november hó 1-ig dr. Popovits Szilárd tb. főjegyzőnél jelentse be, mely esetben a vásárlási igazolvány kicserélésénél a hiányzó mennyiséget szintén az átveteli bizottságok után fogja megkapni. Aki ily bejelentést nem tesz s a vásárlási igazolványt vissza nem szolgáltatja, úgy vétetik, mintha az egész mennyiséget megvásárolta volna s így hatóság elállítás igényét nem tarthat. Zombor, 1917. évi október hó 22 én. Kleiner Lajos s. k., polgármester.

□ **Kérelem a közönséghez.** Halottak napján, a mikor kedves halottaink sírjait kegyeletünk és szeretetünk jeléül virággal díszítjük el, nem feledkezhetünk meg azon hősről sem, a kik édes hazánk védelmében életüket áldozták fel és temetőinkben kaptak örök nyugaló helyet. Ezért felhívjuk a város hazafiasan és kegyeletesen érző közönségét, sziveskedjenek felesleges vtrágaikat folyó évi október hó 30-ig a Honvéd laktanya gazdasági hivatalába beszállítani, hogy temetőinkben nyugvó hő katonák sírjai méltó módon feldiszhethetők legyenek. Kleiner Lajos s. k., polgármester.

HÍREK

* **Meghívó.** Ma, vasárnap délután 5 órák a város háza nagytermében dr. Tonelly Sándor, a szegedi kereskedelmi és iparkamara vezető titkára „A békegazdaság előkészítése” czímen előadást tart.

* **Kérelem!** Miként a háború kezdete óta minden évben, a kórházparancsnokság az ideai halottak napján is virággal akarja elesett hőseink sírját feldiszhíteni. Alulírott parancsnokság tehát azon kérelemmel fordul a n. é. közönséghez, hogy ezen czélra élővirág adományait f. é. október hó 30. és 31-én, valamint november hó 1-én a honvédlaktanya épületébe juttatni sziveskedjék. Ezen adományokért a kórházparancsnokság a n. é. közönségnek előre is hálás köszönetét fejezi ki.

Dr. Benedikt Vilmos főtörzsrvos, a es. és kir. tartalékkórház parancsnoka.

* **Élelmiszerek postai szállítása.** A m. kir. postahivatal közléstesi, hogy a magyar szent korona országainak területén belül 20 kg.-ig terjedő postai csomagokban mindenféle élelmiszert — kivétel nélkül — szabad szállítani.

* **Szabadka nem ad ki sertést Ausztriának.** Szabadkáról jelentik: Október 15 ike óta Szabadkán nincs a piaczon sertésbus, a hentesüzletek zárva vannak, nincs egy csöpp zsír, a város maga sem vágathat sertéseket, nem vehetnek és nem vágathatnak a hentesek, szurók sem s szombaton mégis miniszteri engedéllyel száz darab levágott kövér disznót akartak elszállítani Ausztriába. A szabadkai rendőrség azonban radikális lépésre határozta el magát és kimondta, hogy nem engedí az itt vásárolt kövér disznókat kiszállítani Ausztriába. A rendőrség ezenkívül a vágóhídon már levágott 13 sertést is lefoglaltatta közlelmezési czéla Vojnits H. Jásó, akinek a sertések szállítására a földmívelésügyi minisztertől volt engedélye, természetesen közvetlenül a miniszterhez fordult, akinek döntését Szabadkán nagy érdeklődéssel várják.

* **Tények beszélnék,** mondja a közmondás. Az osztálysorsjáték utolsó húzásán Gorzó és Társa bankház (Budapest, IV., Koronaherceg-utca 9-11.) szerencsés vevői a 85.000. számú sorsjeggyel a 600.000 koronás jutalmat és 5000 korona nyereményt, összesen tehát 605.000 koronát nyertek. Ajánljuk tehát t. olvasóinknak, hogy sorsjegyeiket sürgősen rendeljék meg, mert köztudomású, hogy a Gorzó és Társa bankház sorsjegyei hamar kifogy-

nak. Az I. osztály húzása már november 10 és 12-én.

* **Bankó sorsjegye . . . ?** Köztudomású, hogy a nagyközönségnek sok millió koronát fizetett ki eddig a hirneves Bankó Bank és valószínű, hogy az új m. kir. osztálysorsjátékban is kedvezni fog e népszerű bankház vevőinek a szerencse. A november 10-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a megrendeléseket postafordultával sziveskedjenek beküldeni Bankó Bank részvénytársaságnak, Budapest, Andrassy-ut 60.

— Egy főzni jól tudó —

— szakácsné —

jó bizonyítvánnyal belépésre kerestetik. Jelentkezni lehet személyesen vagy levélileg.

BALOGHY ERNŐNÉ

Zombor.

Ellenőrzik a bujkáló népfőlkelőköteleseket.

Kleiner Lajos polgármesterhez a napokban érdekes rendelet érkezett. A népfőlkelési kötelezettség szabályszerű teljesítésének ellenőrzése végett a honvédelmi miniszter újhól elrendelte, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városokban a rendőrség közegei a pályaudvarokon (a vasúti állomásokon), vásárokon, vendéglőkben, kávéházakban és általában minden olyan helyen, a hol sok ember megfordul és a hol például üzleti vagy egyéb tevékenység folytatható, a jelenlévő oly népfőlkelésre kötelezett egyéneket, kikről vételezhető, hogy hadkötelezettségük teljesítését elmulasztották, szólítsák fel igazolásra az iránt, hogy hadkötelezettségüknek, illetve szemlekötelezettségüknek miként tettek eleget; az alkalmasnak talált egyéneket pedig még arra nézve is, hogy a népfőlkelési tényleges szolgálat alól felmentettek-e, illetőleg mi okból nem vonultak be tényleges szolgálatra.

Igazolási okmányul csak szabályszerűen kiállított eredeti iratok fogadhatók el.

Az eddigi szemlén alkalmatlannak talált munka- vagy foglalkozás nélküli egyéneket pedig, kik a jelen nehéz viszonyok között a társadalomnak csak terhére válnak, a védtörvény 7. szakasza alapján behívandók és a munkaszolgálatra leendő átadásuk után hadiszolgálatra kötelesek.

Kis- és nagyközönség területén a szükséges ellenőrzést és igazolásra való felhívást az illetékes csendőrpáncsnokság portyázó járőrei fogantatásik.

A honvédelmi miniszter fenti rendelete alapján tartandó ellenőrzés november hó végén megismétlőd.

Egy jó bizonyítványokkal ellátott középkorú

szakácsné

ajánlkozik vidékre szállodába, vendéglőbe, vagy privát helyre. Fizetés megegyezes szerint. Címe: Zombor, Betlen-u. 31.